

CE E DE FĂCUT

(și nu prea facem)

Sorin Ioniță

sionita@sar.org.ro

Chișinău, Dec 2009

Barriere în relații comerciale

- Lipsa de interes real autorității publice (Ro) – exemple:
- Lipsa de conexiuni prin infrastructură (transport, energie)
- Insuccese anterioare în privatizări (reciproc)
- Imaginea de *Wild East* la nivel de patroni IMM: rezistență subiectivă / incertitudine / blocaj cultural

Principii

- Evoluția “naturală” a economiei trebuie ajutată prin câteva intervenții, pentru a dezvolta complementaritățile
- Pe segmentul IMM, sunt necesare impuls și instrumente predominant bilaterale (în cadrul ODA)
- Pe segmentul mare și interguvernamental, e crucială apropierea Moldovei de UE / punerea cooperării în acest context

Ce trebuie făcut

- Ro: Instrument de asistență (ODA) pentru IMM / antreprenori / adm loc: schimburi, internshipuri, microcredite
Model italian: Consorzio Progetto Lazio – crează legături multiple, reduc neîncrederea
- Md: Privatizări rapide, transparente, cu șanse pentru europeni în general
Licitații curate și profesioniste pentru lucrările publice (ex: drumuri, urmează)

Ce trebuie făcut

- Ro: Asistență tehnică interguv / transfer în domenii de interes, cu anticipare de *acquis* comunitar. Ex:
  - (Registrul Auto)
  - Norme fito-sanitare agro-food; trasabilitate produse ⇒ deschiderea exportului pe piața europeană
  - OPCOM / ANRE: interconectare energie, integrarea / liberalizarea piețelor regionale

Ce trebuie făcut

- Ro: infrastructura de transport / puncte de trecere mai multe
- Md: cooperarea în infrastructura de energie

Debutul reformei (privatizării) pe partea de utilități publice (apă-canal, generare / distribuție energie) transport aerian